

Sprostowanie wymaga spełnienia sformalizowanych

Postępowanie przed sądem o nakazanie zamieszczenia sprostowania toczy się szybciej niż w licznych innych sprawach.

ZUZANNA SZMELTER

radca prawny, Counsel w Krzysztof Rożko i Wspólnicy Kancelaria Prawna

Ustawa - Prawo prasowe została przyjęta 40 lat temu. Zdaniem jednych wymaga pilnej nowelizacji, zdaniem innych nowelizacja tej ustawy może poczekać lub nie jest konieczna w ogóle. Do nowych realiów mediów masowych, między innymi do videoblogów i filmów na YouTube należało zastosowanie mają niemożliwe już przepisy prawa prasowego, w tym przepisy o

możliwości żądania zamieszczenia sprostowania informacji nieprawdziwej lub nieścisłej zawartej w komunikacie podanym w mediach. Sprostowanie informacji nieścisłej lub nieprawdziwej, która trafiła do publicznej wiadomości, może domagać się każdy, kogo ta informacja dotyczy. Sprostowanie może żądać osoba fizyczna, prawna, a nawet jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, która została w kwestionowanym komunikacie wymieniona, ale także gdy opublikowana informacja nie wskazuje jej wprost, lecz pozwala na jej identyfikację. Uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem o sprostowanie przysługuje również bliskim zmarłego, którego dotyczy kwestionowana informacja, oraz następcy prawni osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej.

Sprostowanie jest narzędziem pozwalającym osobie, której dotyczy nieprawdziwy lub nieścisły komunikat podany do publicznej wiadomości, na odniesienie się do tego komunikatu i przedstawienie jej stanowiska do przedstawionych zdarzeń. Celem publikacji sprostowania jest przekazanie korekty informacji nieprawdziwej lub nieścisłej wobec tych samych odbiorców, do których dotarł wcześniej komunikat ze wspomnianą wiadomością nieprawdziwą lub nieścisłą. Informacja nieprawdziwa to taka, która fałszywie przedstawia stan faktyczny. Natomiast informacja nieścisła to taka, która prezentuje stan faktyczny w sposób niepełny, która zataja kontekst albo też przedstawia stan faktyczny częściowo w sposób prawdziwy, a częściowo w sposób fałszywy. Sprostowaniu podlegają nie tylko informacje o faktach

przedstawione w sposób kategoryczny, ale też informacje sugerowane. Sprostowaniu podlegają też komunikaty obejmujące cytowanie wypowiedzi osób trzecich, w porządku prowadzącym odbiorcę do wniosków o faktach zamierzonych przez autora komunikatu. Nie podlegają zaś sprostowaniu komunikaty o charakterze opinii czy oceny.

Skoro celem publikacji sprostowania jest przekazanie korekty nieprawdziwej lub nieścisłej informacji o faktach wobec tych samych odbiorców, do których dotarł wcześniej komunikat ze wspomnianą wiadomością nieprawdziwą lub nieścisłą, to sprostowanie powinno zostać opublikowane w ten sam sposób, w który opublikowano wcześniej kwestionowany materiał. W ten sam sposób, czyli pod tym samym adresem URL (gdy sprostowana informacja była

opublikowana w internecie), na tej samej stronie kolejnego wydania (gdy sprostowana informacja była opublikowana w papierowym wydaniu prasy) albo w kolejnym odcinku audycji (gdy sprostowana informacja była opublikowana w TV czy w radiu).

W jaki sposób zażądać sprostowania? Należy napisać i podpisać wniosek o sprostowanie; wniosek powinien mieć formę pisemną z podpisem własnoręcznym. Wniosek należy zaadresować do osoby, która pełni funkcję redaktora naczelnego miejsca, w którym opublikowano sprostowaną informację. Wniosek o sprostowanie należy wysłać pocztą lub złożyć w siedzibie odpowiedzialnej redakcji w terminie nie dłuższym niż 21 dni od daty publikacji kwestionowanego materiału.

Tekst postulowanego sprostowania należy przytoczyć w

wniosku albo zawrzeć go w załączniku. Tekst sprostowania nie może przekraczać dwukrotnej objętości fragmentu materiału, którego dotyczy, ani zajmować więcej niż dwukrotność czasu antenowego, jaki zajmował sprostowany fragment przekazu. Sprostowanie musi się odnosić do wypowiedzi o faktach, uznawanych przez autora sprostowania za nieprawdziwe lub nieścisłe. Wypowiedź o faktach to taka wypowiedź, którą da się sklasyfikować według kryterium prawdy albo fałszu. Wypowiedzi ocenne nie podlegają sprostowaniu. Sprostowanie powinno mieć wyraźny tytuł „Sprostowanie” i opisywać możliwie szczegółowo kwestionowany materiał, miejsce i datę jego publikacji, tytuł oraz autora. Należy wskazać kwestionowaną informację i wyraźnie zaznaczyć, czy jest ona nieprawdziwa czy nieścisła. Jedno sprostowanie może dotyczyć licznych informacji i wówczas wobec każdej z nich należy wskazać, czy jest ona nieprawdziwa czy nieścisła. Gdy jedna wiadomość jest przywołana w wielu miejscach tego samego materiału prasowego, nie podlega ona wielu sprostowaniom, lecz jednemu. Wiadomości zawarte w różnych materiałach prasowych, choćby podobne czy identyczne, podlegają odrębnemu sprostowaniu.

wymogów prawa prasowego

Sąd ma prawo ingerować w formę sprostowania i - w ograniczonym zakresie

sła. Jedno sprostowanie może dotyczyć licznych informacji i wówczas wobec każdej z nich należy wskazać, czy jest ona nieprawdziwa czy nieścisła. Gdy jedna wiadomość jest przywołana w wielu miejscach tego samego materiału prasowego, nie podlega ona wielu sprostowaniom, lecz jednemu. Wiadomości zawarte w różnych materiałach prasowych, choćby podobne czy identyczne, podlegają odrębnemu sprostowaniu.

Na końcu sprostowania należy podać imię i nazwisko autora sprostowania (jeżeli jest nim osoba fizyczna występująca we własnym imieniu) lub jego nazwę (jeżeli jest osobą prawną). Sprostowanie powinno także wskazywać adres korespondencyjny lub informację, że adres ten został zastrzeżony do wiadomości redakcji. Imię i nazwisko również mogą zostać zastrzeżone

tylko do wiadomości redakcji, gdy materiał objęty sprostowaniem dotyczy działalności związanej z używaniem przez osobę fizyczną pseudonimem.

Należy spodziewać się odmowy publikacji sprostowania, które nie jest rzeczowe i nie odnosi się do faktów, nie dotyczy treści zawartych w kwestionowanym materiale, jego treść lub forma nie jest zgodna z zasadami współżycia społecznego, zawiera treści karalne lub narusza dobra osób trzecich. Należy także spodziewać się odmowy publikacji sprostowania, które podważa fakty stwierdzone prawomocnym orzeczeniem bądź odnoszą się do wiadomości już poprzednio sprostowanej.

Redaktor naczelny obowiązany jest opublikować postulowane sprostowanie bezpłatnie. Sprostowanie musi zostać opublikowane: (1) w elektro-

nicznej formie dziennika lub czasopisma, w której zamieszczono materiał prasowy będący przedmiotem sprostowania - w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprostowania; (2) w dzienniku - w najbliższym przygotowanym do druku numerze, a w przypadku braku możliwości technicznych w numerze następnym, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania sprostowania; (3) w czasopiśmie - w najbliższym od dnia otrzymania sprostowania lub następnym po nim przygotowanym do opublikowania numerze; (4) w innym niż dziennik przekazie za pomocą dźwięku lub obrazu i dźwięku - w najbliższym analogicznym przekazie. Gdy możliwy termin opublikowania sprostowania przekracza 6 miesięcy, na żądanie wnioskodawcy sprostowanie należy dodatko-

wo opublikować miesiąc od dnia otrzymania sprostowania w odpowiednim numerze dziennika. Koszt zamieszczenia sprostowania pokrywa wydawca materiału. Powyższe terminy nie zmieniają postanowień umowy stron.

Co dalej, gdy sprostowanie nie doczeka się publikacji? Otóż zamieszczenie sprostowania można dochodzić w sądzie. Wnioskodawca może dochodzić sprostowania, jeżeli zamieszczenie sprostowania nie nastąpiło w wyznaczonym terminie. Wnioskodawca może dochodzić sprostowania, jeżeli zamieszczenie sprostowania nie nastąpiło w wyznaczonym terminie. Wnioskodawca może dochodzić sprostowania, jeżeli zamieszczenie sprostowania nie nastąpiło w wyznaczonym terminie. Wnioskodawca może dochodzić sprostowania, jeżeli zamieszczenie sprostowania nie nastąpiło w wyznaczonym terminie.